

Prawo i administracja wyborcza

Parlament kształtuje prawo wyborcze.

Na prawo wyborcze składają się:

- Konstytucja RP
- Kodeks wyborczy
- inne ustawy i rozporządzenia

Marszałek lub prezydent, a w wyborach samorządowych – premier, zarządzają wybory i ustalają kalendarz wyborczy.

Kalendarz wyborczy to ustalony zgodnie z prawem harmonogram przeprowadzenia wyborów, jego kluczową datą jest **dzień głosowania**.

Komitet Wyborczy to organizacja zgłaszająca kandydatów i prowadząca kampanię wyborczą. Mogą ją tworzyć: partie, koalicje partii, wyborcy i organizacje społeczne.

Kandydat to wyborca mający **bierno prawo wyborcze**, którego zgłosił w wyborach komitet wyborczy. Wymogi stawiane kandydatom są różne, w zależności od wyborów.

Organy wyborcze

Organy wyborcze odpowiadają za przestrzeganie prawa wyborczego. To one **przeprowadzają wybory**, w tym głosowanie i ustalenie wyników. Organy wyborcze są wspierane przez urzędników przygotowujących wybory.

Państwowa Komisja Wyborcza (PKW) to stały i najwyższy organ wyborczy. Do jej obowiązków należy m.in. **ustalenie procedur**, prowadzenie akcji informacyjnych, nadzorowanie przebiegu głosowania i **ustalenie wyników wyborów** (tj. wykonanie odpowiednich kalkulacji wg określonej prawem wyborczym procedury i przedstawienie jej wyników). PKW wspierana jest przez **Krajowe Biuro Wyborcze (KBW)**.

Okręgowe Komisje Wyborcze* na czele z jednym z Komisarzy Wyborczych weryfikują prace Obwodowych Komisji Wyborczych, partycypują w ustalaniu wyników głosowania i wyborów w okręgach. Ich pracę wspierają **Delegatury Krajowego Biura Wyborczego**. Delegatury KBW przygotowują wybory we współpracy z gminami (lub dzielnicami). **Komisarze Wyborczy** są pełnomocnikami PKW w terenie (województwo lub jego część).

Obwodowe Komisje Wyborcze przeprowadzają głosowanie. Powołuje je **komisarz wyborczy**, spośród osób zgłoszonych przez komitety wyborcze oraz zainteresowanych wyborców.

Prace Obwodowych Komisji Wyborczych wspierają urzędnicy wyborczy (przypisani do danej gminy) oraz obsługa informatyczna.

* **To struktura administracji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu oraz na urząd prezydenta RP.** W wyborach do Parlamentu Europejskiego mamy jeszcze Rejonowe Komisje Wyborcze, które są ogniwem pomiędzy komisjami okręgowymi i obwodowymi. W wyborach samorządowych działają PKW, komisarze wyborczy, komisje terytorialne i obwodowe.

Weryfikacja wyborów

w trakcie wyborów może dojść do nieprawidłowości lub złamania prawa wyborczego. Dając wyborcom możliwość kwestionowania organizacji wyborów, a zwłaszcza przeprowadzenia głosowania, polskie prawo zapewnia niezależną weryfikację ważności wyborów.

Każdy Wyborca może złożyć protest wyborczy.

Zwykle **Sąd Najwyższy** rozpatruje protesty wyborcze i rozstrzyga o ważności wyborów tj. czy przeprowadzono je zgodnie z prawem, a jeśli nie – czy miało to wpływ na ich wynik.

